

Goed hout

Een keten van zakelijkheid en idealisme

tekst: Dieuwertje van de Moosdijk

In de bossen van Borneo is het vijf voor twaalf. Het tropische hardhout verdwijnt er in een angstaanjagend tempo. The Borneo Initiative realiseert een duurzame handelsketen van vraag en aanbod tussen Nederland en Indonesië.

Wereldwijde ontbossing is een van de grootste milieuproblemen van dit moment en verantwoordelijk voor bijna 20% van de CO₂-uitstoot in de wereld. Het verdwijnen van bossen heeft grote gevolgen voor klimaat, flora en fauna, en dus voor de mensen die er wonen. Bossen kunnen alleen worden behouden door duurzaam beheer, door het vinden van een balans tussen ecologische, economische en sociale belangen. Het middel daarvoor is FSC-certificering. Maar dat moet dan wel grootschalig en in rap tempo gebeuren.

Vanuit die gedachte zocht ondernemer Jesse Kuijper, tien jaar lang de voorzitter van FSC Nederland, contact met Nederlandse bouwbedrijven en overheden. Zijn plan: een fonds voor Borneo oprichten en daarmee ontbossing tegengaan. Samen met Martien Kromwijk (nu bestuurslid The Borneo Initiative) wendde hij zich tot diverse partijen.

Bouwfonds Ontwikkeling kwam voor het eerst in contact met FSC Nederland tijdens een bijeenkomst van de NEPROM, herinnert Bas van de Griendt (milieumanager bij Bouwfonds Ontwikkeling) zich. "We zeiden tegen FSC: 'Reken nou voor ons eens uit wat certificering kost en hoeveel hectare duurzaam beheerd bos je nodig hebt om voor alle Nederlandse nieuwbouwwoningen tropisch hardhout te kunnen leveren. Stel het kost in totaal 2,5 miljoen euro. Als wij opdrachtgevers in de bouw dat bedrag bij elkaar kunnen brengen, kunnen jullie met dat geld dan het duurzame hout leveren? Dan zijn we eruit.'" Ook andere partijen dachten er zo over; ze wilden bijdragen aan een fonds,

maar wilden dan wel de garantie dat er voldoende duurzaam hardhout aangeboden werd. Om dat proces van vraag en aanbod te faciliteren, ontstond in 2008 The Borneo Initiative.

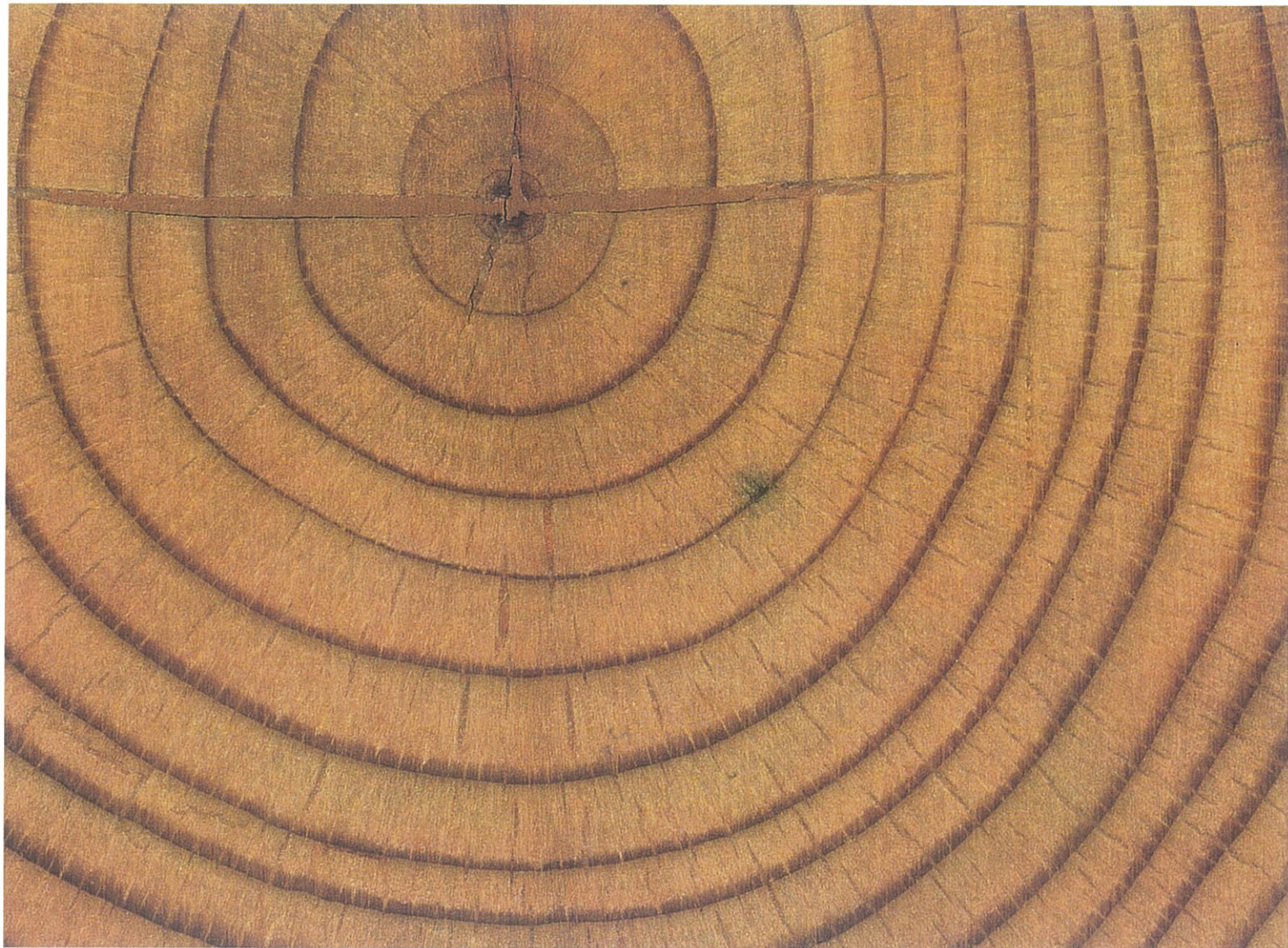
Duurzame handelsketen

Het doel van The Borneo Initiative is het vergroten van de hoeveelheid gecertificeerde bossen op Borneo die duurzaam geproduceerd hardhout kunnen leveren. De lokale houtbedrijven zijn bang dat certificering veel geld en tijd kost en ze betwijfelen of er voldoende afnemers zijn. Uit onderzoek van The Borneo Initiative blijkt dat houtkapbedrijven die het tropisch bos exploiteren, wel open staan voor certificering, als ze daarbij professionele en financiële ondersteuning krijgen.

En dat is precies wat de stichting doet, zegt Wim Ellenbroek, programmadirecteur van The Borneo Initiative. "De houtkapbedrijven krijgen van ons een belangrijk deel van de kosten gefinancierd die verbonden zijn aan certificering. Per 100.000 hectare te certificeren bos dragen wij maximaal € 133.333 bij. Daarmee worden de belangrijkste kosten gedekt en speciale milieu- en sociale projecten gefinancierd." The Borneo Initiative vormt een professioneel netwerk van mensen uit de houthandel en bouw-

'Per 100.000 hectare te certificeren bos dragen wij maximaal € 133.333 bij'

Wim Ellenbroek



wereld, concessiehouders, overheden en bosexperts. Wim Ellenbroek: "Wij brengen vraag en aanbod van FSC-hout bij elkaar, waardoor de hele handelsketen beter gaat functioneren. De vraag uit Europa stimuleert de concessiehouders, en het gecertificeerde hout uit Indonesië vindt zijn weg naar Nederland. Een duurzame handelsketen is het resultaat."

Krachtenbundeling

"The Borneo Initiative laat zien dat je met een bundeling van krachten ver kunt komen. Het is een uniek initiatief", zegt de huidige directeur van FSC Nederland, Bert van Veldhuizen. Dat vindt ook Bas van de Griendt: "Het is heel mooi dat idealisme en zakelijkheid zo verbonden worden. Samen gaan we de ontbossing tegen en laten we het aanbod van FSC-hout op de markt groeien. Bouwfonds Ontwikkeling is daarnaast ook convenantpartner van FSC Nederland. De afspraak is dat we zoveel mogelijk verantwoord FSC-hout in onze woningen verwerken. Zo zijn we dus ook aan de vraagkant bezig het gebruik van FSC-hout te stimuleren. Daarmee is de cirkel tussen aanbod en vraag rond. En voor de langere termijn betekent dit dat we het aanbod aan duurzaam hout veiligstellen. Zo hebben straks niet alleen wij toegang tot grondstoffen die anders misschien niet meer voorradig zouden zijn, maar heeft de hele houtsector dat. Dat is mooi."

FSC de norm

Sinds de oprichting in 2008 heeft The Borneo Initiative zeventien overeenkomsten gesloten met houtkapbedrijven in Indonesië, goed voor ruim 2,3 miljoen hectare gecertificeerd bos. In november volgt weer een aantal overeenkomsten, dan komt het totaal uit op 3 miljoen hectare. Wim Ellenbroek: "We zijn nu in gesprek met andere houtverwerkende bedrijven in Nederland, want met extra

'Samen gaan we de ontbossing tegen en laten we het aanbod van FSC-hout op de markt groeien'

Bas van de Griendt

financiering kunnen we nog veel meer doen. In Indonesië is in totaal 23 miljoen hectare geschikt voor commerciële exploitatie, maar ook Maleisië en Papoea-Nieuw-Guinea zijn interessante houtmarkten. We proberen ook andere Europese partijen voor dit hout te interesseren." De eerste arealen zijn deze zomer gecertificeerd, vertelt hij. "We zijn al gebeld door de eerste houthandels in Nederland die wilden weten wanneer het hout op de markt komt. Begin 2012 begint de houtstroom echt op gang te komen."

Wij willen naar 100% FSC!

"Zo levert The Borneo Initiative een kleine, maar significante bijdrage aan de strijd tegen de ontbossing", zegt Bert van Veldhuizen van FSC. "Maar we mogen nog niet achteroverleunen. Er is zo'n ongelofelijke kaalkap geweest de afgelopen decennia! Het bewustzijn is gecreëerd: duurzaam bosbeheer staat nu op de kaart. Maar FSC-hout is nog niet mainstream. Cijfers uit 2008 laten zien dat 20% van het totale houtaanbod in ons land toen FSC-gecertificeerd was. Nieuwe cijfers zijn nog niet voorhanden, maar ik denk dat het aandeel nu wel hoger ligt. Hoe dan ook: we willen naar 100% verantwoord en gecertificeerd. Wij willen dat FSC de norm wordt." »